

Print 2

**WAT ZIT ER OP JE
TOETSENBORD?**

ambities
worden
ondernemingen

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij Avans Hogeschool en wil je graag een eigen bedrijf beginnen? Kom dan eens praten en ontdek waarmee wij jou kunnen helpen!

Coos Salomons
AKV|St. Joost
coos.salomons@starterslift.nl
06 543 555 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Ondernemers-
schap, Marketing en Innovatie**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

Berry Timmers
**Academie voor Marketing
en Business Management**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Kamer HG204J
Hogeschoollaan 1, Breda

meer info

www.starterslift.nl

Stichting Starterslift wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, in het kader van OP-Zuid.

Programma en aanmelding:
www.ru.nl/masteravond

Masteravond

donderdag 13 november 2014

We invite you to
change perspective

Radboud Universiteit

 BRANDWEER

WAT DOE **JIJ** BIJ BRAND?

Daar moet je nu over nadenken!

Als er brand uitbreekt...

- Pak ik mijn dierbaarste foto's en sieraden.
- Bel ik de brandweer en wacht rustig af.
- Pak ik de sleutel en vlucht het huis uit.

Doe de test op www.watdoeijbijbrand.nl

VOORWOORD Avans is een kennisinstelling. Dag in dag uit wordt kennis overgedragen. Veelal relevant, af en toe overbodig. In dit magazine geven we tips voor studenten die actief LinkedIn willen gebruiken en kijken we terug op de geschiedenis van de basisbeurs. Maar moet je alles wel willen weten? 'Ignorance is bliss' luidt het Engelse spreekwoord. Mocht je, zoals veel studenten en medewerkers, deze Punt lezen tijdens de lunchpauze, sla dan pagina 10 tot en met 13 over. Ook mensen met smetvrees kunnen beter doorbladeren als ze in de toekomst nog met een gerust hart en zonder uren schrobwerk gebruik willen maken van een computer in Xplora. Want uit onderzoek van Punt en Avansstudenten blijkt dat het slecht gesteld is met de hygiëne. Gelukkig is het niet alleen maar viezigheid wat de klok slaat in het magazine. Sterker nog, andere pagina's zijn om je vingers bij af te likken. Zoals de Avansstudent die als bijnaam in de chocolaterie werkt. Of onze reportage over wijn, de studentendrank die bezig is met een gestage opkomst. Al moet je dan maar vergeten dat de beste wijn gemaakt wordt door het met blote voeten pletten van druiven... Een beetje onwetendheid kan misschien toch geen kwaad.

Arold Roestenburg,
Hoofdredacteur Punt
aa.roestenburg@avans.nl

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut. De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachteninstantie.

Hoofdredacteur:
Arold Roestenburg, 088-5257906,
aa.roestenburg@avans.nl
Eindredacteur:
Suzanne Wolters, 088-5258882,
sm.wolters@avans.nl
Deelredactie Breda:
Susan Docters, 088-5257893,
s.docters@avans.nl
Sydney Douwes, 088-5259090,
se.douwes@avans.nl
Deelredactie Den Bosch/Tilburg:

Laura Janssen, 088-5257861,
lcw.janssen@avans.nl
Sjuul Nelissen, 088-5256719,
s.nelissen@avans.nl
Raad van Advies: Erik Blokland, Hans de Brouwer, Mark Hasperhoven, Hans Pekaar.
Redactie-adres: Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA007/Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002.
Postadres: Postbus 90116, 4800 RA Breda/Postbus 732, 5201 AS 's-Hertogenbosch.
E-mail: punt@avans.nl.

Advertenties: Bureau Nassau, 020-6230905, info@bureaunassau.nl.
Landelijke nieuwsdienst: HOP.
Layout: Sena Ontwerpers, info@senaontwerpers.nl.
Fotografie: Beeldveld/Wilfried Scholtes, Paul Vermeulen/Beeldhouwers, Flip Franssen/Hollandse Hoogte.
Aan dit nummer werkten verder mee: Kim Bell, Anna van Dooren.
Druk: De Bondt grafimedia communicatie bv.
Cover: Beeldveld/Wilfried Scholtes.

08 10

06 **COMMENTAAR**
Lector moet zich vaker in de collegezaal laten zien

07 **WAAROM DAAROM**
Waarom poseren vrouwen zijdelings?

08 **PROJECT**
Eerstejaars Communicatie werken voor echte opdrachtgevers

14 **RONDVRAAG**
Wil jij buiten de spits reizen?

20 **BUITENLAND**
Studenten in Cambridge

26 **ACHTERGROND**
De roerige geschiedenis van de basisbeurs

25

22 28

INHOUD

COLUMNRICK

Magic Mushrooms

'Is hier ergens een groentewinkeltje dat vierkante appels verkoopt?' Vol verbijstering kijk ik de piratenkapitein aan. 'Ja, ziet u, de Power Rangers op mijn schip hebben last van scheurbuik.' 'Ik zou u graag helpen', antwoord ik, 'maar ik heb momenteel zelf een urgent probleem. Heeft u misschien een groene tijger gezien? Hij zat hier net in de hoek en nu is hij weg. Zonder doe te zeggen, ook nog eens.' De kapitein kijkt mij aan alsof ik gek ben en draait zich nonchalant om. Hij stapt vanaf de vensterbank op een schapenwolkje dat hem gracieus optilt, de hemel tegemoet. Vanachter het raamkozijn, dat al enige tijd als klein theater dient, zwaai ik hem uit.

Verveeld door de stukjes lucht die al uren triomfantelijk van kleur veranderen, loop ik naar de woonkamer. Toevallig vind ik daar de groene tijger. Hij kijkt op van het financiële katern en praat tegen me. Zegt dat we meer in het nu moeten leven. Minder in de toekomst. Niet zo gefixeerd zijn op wat we allemaal moeten bereiken van onszelf en van anderen. Ik knik. 'Bedankt voor de wijsheid. Maar kun je voortaan alsjeblieft niet zomaar weggaan zonder het te zeggen? Ik maakte me zorgen.'

Samen lopen we terug naar de theaterzaal, ploffen op de bank en kijken naar het eb en vloed van de vuurrode wolkenzee. We luisteren naar de muziek die ons extreem tevreden stelt. Verliefd op de deken die ik stevig omarm, droom ik weg. Uren later ontwaak ik uit mijn trance. De wolken hebben hun normale vorm en kleur weer aangenomen. Het raamkozijn is weer een raamkozijn. De groene tijger is definitief verdwenen. Wederom zonder iets te zeggen. Eikel.

Rick Bastiaanssen is vierdejaars Human Resource Management in Breda

AVANS SCOORT HOOG IN DE RANKINGS

Avans doet het goed in de rankings van *Elsevier* en de *Keuzegids*. Volgens *Elsevier* is Avans de beste middelgrote hogeschool van Nederland. In de *Keuzegids* moet Avans genoeg nemen met een tweede plek. NHTV is volgens de *gids* de beste grote hogeschool. Van de 61 beoordeelde opleidingen staan er zeventien voltijdopleidingen en drie deeltijdopleidingen op een eerste plek in de *Keuzegids*. In de ranking van *Elsevier* staan elf Avansopleidingen op nummer één. De opleiding Civiele Techniek werd met een tiende positie van alle opleidingen het slechts beoordeelde in *Elsevier*. Culturele en Maatschappelijke Vorming in Breda kreeg een 4,6 en is daarmee de slechtst beoordeelde opleiding in de *Keuzegids*. De *Keuzegids* en *Elsevier* baseren zich in de jaarlijkse meting onder andere op de resultaten van de Nationale Studenten Enquête. Daarin wordt gekeken naar de studenttevredenheid op het gebied van faciliteiten, docenten en toetsing. Ook contacturen en het percentage afstudeerders zijn meegenomen in de cijfers.

Geld zat bij Avans

19,5 miljoen euro hield Avans vorig jaar over op de begroting. Dat blijkt uit een analyse van de jaarverslagen 2013 door Hogeronderwijs.nu. In totaal hielden de Nederlandse hogescholen 110 miljoen euro over voor het spaarpotje. Avans verwachtte in 2013 een overschot van 9,5 miljoen, maar hield meer dan het dubbele over. De hogeschool gaat volgend jaar fors meer in onderwijs investeren. Avans heeft het opgespaarde geld volgens collegelid Marja Kamsma de komende jaren hard nodig om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en een impuls te geven aan het toegepast onderzoek. Vanaf volgend jaar gaat er structureel 5 miljoen euro extra naar onderwijs en 8 miljoen euro naar onderzoek. De afgelopen vijf jaar hield Avans in totaal 73,7 miljoen euro over op het budget. Het eigen vermogen steeg naar 155 miljoen euro.

ONLINE >>

punt.avans.nl

BEDDENGOED STUDENTEN VIES

Eén op de vijf studenten wast zijn beddengoed minder dan één keer per maand. Studenten.net vroeg in een beknopt onderzoek aan 394 studenten hoe vaak ze hun lakens in de wasmachine gooien. 20 procent wast het beddengoed minder dan één keer per maand en 19 procent draait eens per maand een beddenwasje. De grootste groep studenten wast het beddengoed iedere twee weken. Slechts 11 procent verschoont wekelijks zijn beddengoed. Een gezonde student zal overigens niet snel ziek worden van vieze lakens. Maar regelmatig het bed verschonen verkleint wel het risico.

puntavans

@PuntAvans

Meerderheid studenten weet niet wat een lector is **LECTOR MOET VAKER VOOR DE KLAS**

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **ANNA VAN DOOREN**

Elke student moet tijdens zijn opleiding in aanraking komen met een lector en zijn lectoraat. Dat stelt het Interstedelijk Studenten Overleg in het vorig studiejaar verschenen rapport over lectoraten in het hbo.

Sinds de invoering van lectoraten in 2001 is het aantal lectoren flink toegenomen. In het meest recente onderzoek gaat het om 563 lectoren. Avans telt er momenteel achttien en daar komen er dit studiejaar nog een aantal bij.

Zo'n 70 procent van de hbo'ers weet nog steeds niet wat een lector is. En dat terwijl de meerwaarde van een lectoraat zit in de kruisbestuiving tussen onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven. Het is dus van vitaal belang dat lector en student elkaar weten te vinden.

Gastcolleges geven en studenten inspireren, dat is een van de taken van de lector. Ook moet hij betrokken zijn bij het evalueren van afstudeerscripties om zo het niveau van afstudeerders te vergroten. Verder moet de lector studenten meer betrekken bij het onderzoek in de kenniskring en fungeren als brug tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Veel van bovenstaande initiatieven vinden al plaats op Avans en op andere hogescholen, maar nog te weinig om effect te hebben op de meerderheid van studenten. Nu de eindverantwoordelijkheid voor lectoren verschuift van het College van Bestuur naar academiectoren is de tijd rijp om afspraken te maken voor het vergroten van de zichtbaarheid van lectoren onder studenten. ●

WAAROM

poseren vrouwen zijdelings?

WAAROM

De oude Grieken wisten het al: het menselijk lichaam komt het best tot zijn recht als je het iets scheef draait. En dus gaven beeldhouwers en schilders de mensenlichamen in hun werk een s-vorm. In de beeldende kunst heet dat contraposto of contrapposto: het standbeen draagt het volle gewicht, het speelbeen is ontspannen.

Doe een fotosessie op een gemiddeld studentenfeest en je ziet de s-vorm overal terugkomen. Vrouwen poseren vaak zijdelings, zodat het lichaam (lees: billen en borsten) extra goed uitkomt. Waarschijnlijk hebben ze dat niet geleerd bij kunstgeschiedenis, maar van tv-programma's als *Holland's Next Top Model*. In het smartphonetijdperk is iedereen fotomodel.

Een groep New Yorkse wetenschappers deed onderzoek naar de 'selfie' in Bangkok, Berlijn, Moskou, New York en São Paulo. Ze verzamelden en analyseerden 650.000 foto's en ontdekten onder andere dat vrouwen, vaker dan mannen, poses aannemen. Vrouwen kantelen bijvoorbeeld vaak hun hoofd, richting de schouder dus. In São Paulo gebeurt dat het meest: daar kantelen vrouwen hun hoofd gemiddeld 16,9 graden. ●

Bronnen: Wikipedia, selfiecity.net, de Volkskrant.

Aan een nieuwe studie beginnen is altijd wennen. Maar de eerstejaarsstudenten van de opleiding Communicatie in Breda hebben daar geen tijd voor. Ze gaan meteen aan de slag voor een echte opdrachtgever.

METEEN DE PRAKTIJK IN: EEN SPANNEND BEGIN VAN JE STUDIE

TEKST SYDNEY DOUWES FOTOGRAFIE BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES

Juliette Foet, Sharon Noor, Femke Faes en Pim Kalhorn zijn dit jaar begonnen aan de opleiding Communicatie in Breda. Tijdens de kick-off van het project kregen ze te horen dat ze meteen voor een echte opdrachtgever aan de slag gaan. Alle eerstejaarsstudenten zetten zich in voor vijf kleine organisaties die wel wat communicatieve hulp kunnen gebruiken. De groep van Juliette is hard aan het werk voor het Annahuis in Breda, een stichting voor kerkelijk maatschappelijk werk. Niet alleen de

website is sterk verouderd, ook de folder en het logo kunnen een opfrisbeurt gebruiken.

Geheim houden

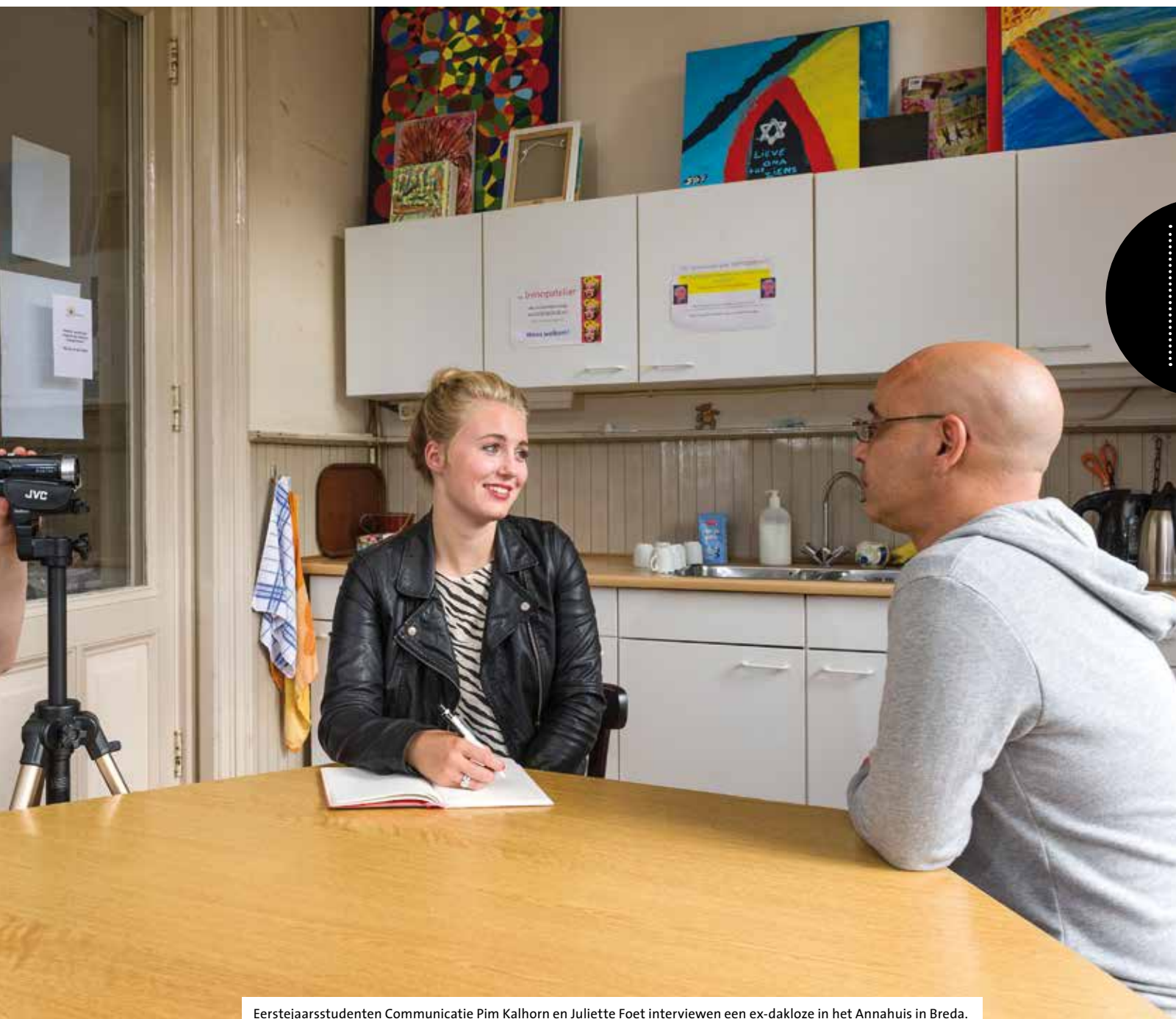
Alle groepjes werken aan vier communicatiemiddelen. 'We maken een folder, een poster, een Facebookpagina en een promotiefilmpje', vertelt Femke. 'De ideeën proberen we zoveel mogelijk geheim te houden, maar soms bespreken we wel wat met andere groepjes. Dat kan geen kwaad', verzekert Pim. De lessen sluiten goed aan bij de opdracht. Het voelt daarom voor de studenten niet

alsof ze in het diepe zijn gegooid. 'Tijdens de lessen zijn we ook met het Annahuis bezig', zegt Sharon. 'We krijgen daarnaast algemene vakken zoals Nederlands, want een spelfout in een folder ziet er slordig uit.' Ook leren de studenten hoe ze bijvoorbeeld een Facebookpagina moeten opzetten en inrichten voor een organisatie. 'Rekening houden met de doelgroep is daarbij heel belangrijk,' zegt Juliette.

Weinig middelen

'Het is vanzelfsprekend dat je als eerstejaars

Eerstejaarsstudenten Communicatie Pim Kalhorn en Juliette Foet interviewen een ex-dakloze in het Annahuis in Breda.

de praktijk ingaat', vertelt Mitchell Droog, docentbegeleider van de studenten. 'Het is goed om daar meteen mee te beginnen. Ik geloof dat studenten daar juist gemotiveerd en enthousiast door worden. Van de studenten wordt verwacht dat zij zelfstandig zijn, maar ze krijgen wel begeleiding bij dit project. Naarmate het jaar vordert, zal de begeleiding afnemen en de opdrachtgever groter of ingewikkelder worden.' 'Bij het selecteren van de opdrachtgevers hebben we erop gelet dat ze kleinschalig zijn', aldus Droog. 'Het schrikt studenten

af als zij in hun eerste project een grote opdrachtgever als HEMA zouden krijgen. Daar word je als student met weinig tot geen ervaring onzeker van. Bovendien kun je bij kleine organisaties met weinig middelen veel bereiken.'

Lange termijn

Het project duurt zo'n tien weken. Dat betekent dat de studenten alleen op de korte termijn de organisaties kunnen ondersteunen. 'Het is de bedoeling dat de studenten ideeën aandragen en die uitvoeren. Maar voor de

lange termijn moeten zij aan de organisatie uitleggen hoe de nieuwe communicatiemiddelen werken. Bij de Facebookpagina worden de inloggegevens doorgegeven en uitgelegd hoe die gebruikt moet worden', zegt Droog.

Op maandag 3 november presenteren alle groepen hun werk aan de opdrachtgevers en twee docenten. Uiteindelijk wordt het beste werk uitgekozen en in gebruik genomen door de organisaties. ●

POEPBACTERIE OP DE TOETSEN

TEKST SJUUL NELISSEN FOTOGRAFIE BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES

Een toetsenbord of muis met een aangekoekte substantie en restjes lunch van de vorige gebruiker; het ziet er niet uit. Maar wat zit er nou echt op? In opdracht van *Punt* onderzochten studenten Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek de werkplekken op Avans.

BORDEN

Z

ien de toetsenborden in Xplora en de collegezalen er alleen vies uit, of zijn ze het ook? Tweedejaarsstudenten Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek Ichell de Groot, Ellis de Vries, Manon Quist en Kim de Buck, onderzochten op de drie hoofdlocaties van Avans in totaal dertig toetsenborden en computermuizen.

Tilburg heeft na de test de twijfelachtige eer om tot winnaar uitgeroepen te worden. Op de Cobbenhagenlaan komen gemiddeld 339 'kolonievormende eenheden per milliliter' voor op een toetsenbord in Xplora. In Den Bosch zijn dat er 123 en in Breda 75 per toetsenbord.

Ook de toetsenborden in de collegezalen, bij de smartboards, zijn in Tilburg het smerigst. Een gemiddeld toetsenbord bevat 125 groepen bacteriën. In Breda zijn dat er gemiddeld 65 en in Den Bosch 7.

Poepbacterie

Op alle locaties werd de *Staphylococcus aureus* het meest aangetroffen. Deze bacterie is afkomstig van de huid en de slijmvliezen. Daarnaast vonden de studenten ook de *Klebsiella pneumoniae*, de *enterococci* bacterie en de *E. coli*-bacterie, ook wel de poepbacteriën. Deze bacteriën komen normaal alleen voor in het darmkanaal, maar voelen zich kennelijk ook erg thuis op de toetsenborden op

de Hogeschoollaan in Breda. Daar werd namelijk het grootste aantal poepbacteriën aangetroffen.

‘Sommige bacteriën zitten gewoon op de huid. Het is dus niet zo gek als je die ook tegenkomt op een toetsenbord’, zegt bioloogdocent Nicole van den Braak. ‘Maar er zijn ook bacteriën gevonden die normaal alleen in de darmen voorkomen. Dat betekent dus dat mensen hun handen niet goed hebben gewassen nadat ze naar de wc zijn geweest. Daar wordt je niet meteen ziek van, maar het zegt wel iets over de hygiëne.’

Moet je als student dan maar niet meer achter een computer in Xplora kruipen? Nee, denkt student Ellis de Vries. ‘De uitkomsten van de test waren nergens zo erg dat ik het toetsenbord zou mijden. Maar het is natuurlijk geen fijn idee dat je achter een toetsenbord zit waar andermans darmbacteriën op zitten.’

Ziekteverzuim

De vieze toetsenborden hebben volgens Van den Braak niet direct invloed op het ziekteverzuim onder studenten en medewerkers. ‘Hoe smeriger iets is, hoe groter de kans op besmettingen, maar het is echt niet zo dat een bacterie je meteen ziek maakt. Ze moeten echt in groten getale voorkomen wil je er ziek van worden. We hebben in dit onderzoek alleen gekeken naar de hygiëne.’

Ina Willemsen van de afdeling Infectiepreventie van het Amphia Ziekenhuis in Breda, ziet weinig gevolgen van de aangetroffen bacteriën. Maar andermans darmflora op je toetsenbord is gewoon vies. ‘Normaal gesproken gaat zo’n darmbacterie snel dood maar door alle mensen die aan het toetsenbord zitten en alle viezigheid zoals eten die erop zit, voelt de bacterie zich er thuis. Van deze resultaten moet je ook niet té panisch worden. Gezonde mensen hebben weerstand tegen deze bacteriën. Maar voor mensen met een verminderde weerstand of mensen met een wondje aan de handen, kan het tot een infectie leiden.’

De studenten hebben ook onderzocht of er resistente bacteriën te vinden zijn op de

*‘Andermans darmflora
op je toetsenbord
is gewoon vies’*

'De vraag is of met een lapje eroverheen voldoende is'

toetsenborden en computermuizen van Avans. Dat soort bacteriën laat zich niet remmen door antibiotica en vormt daarom een gevaar voor ziekenhuizen zoals het Amphia. Willemsen: 'Als je dat soort 'super-bacteriën' zou vinden, zou het wel zorgwekkend zijn. Ze zijn er nu nog niet, maar een vies toetsenbord kan een goede voedingsbodem zijn voor die bacteriën.'

Geen schoonmaakbeleid

De toetsenborden worden op Avans nooit schoongemaakt. De schoonmakers mogen niets waar stroom op staat met een vochtig doekje schoonmaken en het inhuren van een speciaal schoonmaakbedrijf is duurder dan het vervangen van de toetsenborden, vertelt Arnaud Opdam, adjunct-directeur van de Dienst eenheid ICT en Facilitaire Dienst (DIF).

Even met wat Glassex over het toetsenbord heeft volgens docent Van den Braak ook weinig zin, maar schoonmaken is nooit een verkeerd advies. 'De vraag is of met een lapje eroverheen voldoende is. Er zit ook eten achter de toetsen waar je lastig bij komt. Eerst reinigen en daarna desinfecteren met bijvoorbeeld alcohol zal meer nut hebben.'

Volgens DIF is het aan medewerkers om zelf met speciale doekjes het toetsenbord van hun pc schoon te maken. Opdam: 'Die doekjes zijn op de meeste werkplekken beschikbaar en anders te bestellen.'

In Xplora zijn deze doekjes niet vrij voor handen omdat ze dan erg snel verdwijnen. 'We overwegen om ze bijvoorbeeld bij de balie van Xplora beschikbaar te stellen. Studenten die zich storen aan een vies toetsenbord kunnen daar dan om doekjes vragen', aldus de adjunct-directeur.

Zorg voor goede hygiëne

'Het is natuurlijk een serieus onderwerp, maar er zijn wel meer dingen in het leven van een student die vies zijn. In de bus, het studentenhuis of op hun eigen laptop; bacteriën komen op meer plekken voor', vertelt Opdam. Hij doet daarom ook een beroep op studenten en medewerkers om de toetsenborden in ieder geval niet viezer te maken. 'Was je handen als je naar de wc bent geweest. Op iedere wc bij Avans zijn desinfectiepompjes te vinden. Zorg zelf voor een goede hygiëne, dan maak je het ook niet viezer.'

De student-onderzoekers sluiten daarbij aan. Ellis: 'Dagelijks het toetsenbord schoonmaken en desinfecteren verwijdert al het grootste deel van de bacteriën. Maar daarnaast ligt er ook een eigen verantwoordelijkheid bij studenten en docenten. Als mensen vaker hun handen wassen, dan zal het aantal micro-organismen al afnemen.' ●

WIL JIJ BUITEN DE SPITS REIZEN?

EMMA SUNDERMAN

eerstejaars Maatschappelijk Werk en Dienstverlening Breda

‘Mijn lestijden vallen eigenlijk altijd buiten de spits. Ik zou sowieso wel bereid zijn om buiten de spits te reizen. Zeker als je er een vergoeding voor krijgt. Naar mijn mening is dat een goed voorstel van minister Bussemaker. Het zou fijn zijn als de hogescholen mee zouden werken door de roosters aan te passen.

Ik moet zelf één keer overstappen. Op die plek is het altijd erg druk. Als de bus weers voorbij rijdt, sta ik wel een kwartier of een half uur te wachten op de volgende. Er past dan geen reiziger meer in.’

BEREND BORMANS

tweedejaars Technische Bedrijfskunde Tilburg

‘Op maandagochtend en vrijdagmiddag reis ik altijd in de spits. Ik zit op kamers in Tilburg, maar ben graag het hele weekend thuis in Eindhoven. Daarom zou ik ook liever niet gedwongen worden om buiten de spits te reizen. Dan zou ik op zondagavond al naar Tilburg moeten en dat wil ik niet. Of ik zou op maandag te laat op school zijn. Stel, de lessen beginnen op maandag later en ik ben op vrijdag eerder klaar, dan zou ik best buiten de spits willen reizen.

Aangezien ik nu maar twee keer per week echt gebruik maak van mijn ov-studentenkaart, zou ik ook wel zonder kunnen of met korting kunnen reizen. Wellicht moet ik voor stage of afstuderen wel weer meer reizen, dan is zo’n kaart wel fijn.’

NEE

LINDA DE KEIJZER

vierdejaars Pabo Breda

‘Buiten de spits reizen doe ik bijna niet. Alleen op dagen met weinig lesuren. Als ik naar mijn stage moet, zit ik al erg vroeg in de trein. Ik loop stage op een basisschool. Je kunt niet zomaar tegen de kinderen zeggen dat de juf wat later komt.

Maar er moet zeker wat aan de drukke spits gedaan worden. Ik kom uit Bergen op Zoom, als je daar in de drukte een bus of trein moet hebben, gaat dat soms niet eens vanwege het grote aantal reizigers. Het is dan echt propfen. Het aantal bussen en treinen moet beter afgestemd worden op het aantal reizigers. ‘s Ochtends worden er vaak kleine bussen ingezet terwijl er ‘s middags gebruik wordt gemaakt van een grote bus. Dat heb ik al meerdere keren meegemaakt. In de spits zouden grote bussen toch veel handiger zijn?’

Er moet zo'n tweehonderd miljoen bezuinigd worden op de ov-studentenkaart. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door studenten te belonen als ze buiten de spits reizen. Daarmee wordt de prijs van openbaar vervoer lager. Maar zijn studenten daartoe bereid?

BARAN DASDEMIR

Minorstudent Recruitment Den Bosch

'Soms heb ik een college dat al om 9 uur begint, dan red ik het niet als ik later vertrek vanuit Eindhoven. Als die collega's verplaatst zouden worden, vind ik dat prima. Kan ik iets langer in bed liggen. Het maakt me niet zoveel uit dat ik later thuis ben, dus ik kan prima buiten de spits reizen.

Ik vind het wel oneerlijk dat de overheid nog meer wil bezuinigen op de student. Als ze de ov-kaart afschaffen of beperken, wordt het leven als student niet makkelijker. Je dwingt mensen om op kamers te gaan of een studie te kiezen in de stad waar ze vandaan komen. De overheid zou juist moeten stimuleren dat mensen zoveel mogelijk kennis opdoen en een goede opleiding volgen.'

MAAIKE MOERKENS

eerstejaars Sociaal Pedagogische Hulpverlening Breda

'Van de spits krijg ik niet zoveel mee. Tot nu toe beginnen mijn lessen niet heel vroeg dus reis ik niet in de drukte. Ik weet niet wat mijn lestijden zijn in de andere blokken van het schooljaar, maar als ik les heb, moet ik er zijn. Ik wil niet te laat komen of een les missen. Het is niet handig dat de scholen hun roosters moeten aanpassen aan de spits. Je kunt van een hogeschool niet verwachten dat zij rekening houdt met reistijden. Wel vind ik het initiatief van een financiële vergoeding goed. Het inzetten van meer bussen of langere treinen zal misschien ook wel helpen tegen de drukte in de spits.'

JESSE HEHL

eerstejaars Communication & Multimedia Design Den Bosch

'Ik reis nu elke dag heen en weer tussen Weert en Den Bosch. Dat is 40 minuten in de trein en 50 minuten reistijd van deur tot deur. Het is echt geen optie dat ik dat traject zelf moet betalen, vijf dagen per week! Dan maar liever reizen buiten de spits. Dan ben ik 's avonds later thuis: dat is ook niet relaxed natuurlijk, want ik sport veel doordeweeks. Maar geld is dan toch een belangrijk argument. Hopelijk is dat binnenkort trouwens geen issue meer voor mij, want ik ben op zoek naar een kamer in Den Bosch. Dan kan ik lekker met de fiets naar school.'

Pro

O&st!

Wijn is een veel gedronken studentenlekkernij. Maar de meeste studenten drinken goedkope zoi met katergarantie. Dat hoeft niet: voor 1 of 2 euro meer kun je goede wijn drinken. *Punt* geeft tips en ging op bezoek bij een Brabantse wijnboer.

*'Het is prima als
studenten beginnen met
Canei of Lambrusco'*

Tijdens je studententijd word je steeds zelfstandiger. Je gaat misschien op kamers, je moet zelf je boodschappen doen en je kookt eens wat vaker: voor je huisgenoten, je nieuwe liefde of je ouders. Stap één voor een geslaagd diner: een lekker wijntje erbij. Maar welke kies je dan? De allergeedkoopste zijn eigenlijk bijna altijd slechte wijnen. Onder de 3 euro is het weinig soeps, zegt wijnexpert Nicolaas Klei. Maar voor 4 of 5 euro kun je heerlijke wijn schenken bij je zelfgemaakte pastamaaltje en zo je nieuwe liefde veroveren. Een handige truc is om een wijn te kiezen die uit hetzelfde land komt als je maaltijd, adviseert Klei. Dus een Italiaanse wijn bij een pizza.

Smaak ontwikkelen

Wie ook verstand heeft van wijn is de geboren en getogen Bredenaar Ron Langeveld. Hij

is wijnboer in Chaam, net onder Breda, op de pittoreske wijngaard Dassemus. Ron vindt het op zich niet erg als studenten rommel drinken en zo hun smaak leren ontwikkelen. 'Het is juist prima als studenten beginnen met Canei of Lambrusco. Je leert zo vanzelf wat je lekkere geuren en smaken vindt. Het aanbod in wijnen is oneindig groot, dus dat is een ontdekkingstocht die je hele leven door kan gaan.' Zelf studeerde de Chaamse wijnboer wiskunde in Leiden, maar als student dronk hij zelden alcohol. 'Ik was een echte sportman. Pas later ben ik wijn gaan drinken en waarderen.' Na zijn wiskundestudie kreeg Ron een baan in de IT en kwam hij 40 uur per week op kantoor achter een computer te zitten. 'Dat was niks voor mij. Ik verlangde naar het buitenleven.' Zijn vriendin was een echte wijnliefhebber. En zo werd in 2005 wijngaard Dassemus een feit. 'Nu werk ik

zeven dagen per week en nooit meer met tegenzin.'

Geen Franse supermarktwijn

Elke dag drinkt Ron wel een glas wijn, maar geen eigen wijnen. 'We halen doosjes wijn bij bevriende wijnboeren in Duitsland, maar ik hou ook de supermarkten in de gaten.' Jumbo en Albert Heijn hebben prima wijnen en ook de Hema heeft goede, betaalbare wijnen. 'Ik koop bijvoorbeeld graag wijn van Lenz Moser uit Oostenrijk, voor 5 euro bij Albert Heijn. Die staat helemaal weggestopt onder in het schap, maar die is heel lekker. Of de Norton Barrel Select Malbec, die in de aanbieding een goede deal is. Wijn uit Chili en Argentinië is eigenlijk altijd wel goed.' Maar Franse wijnen moet je volgens Ron vermijden in de supermarkt. 'De beste Franse wijnen gaan naar België en Frankrijk zelf. Nederlandse inkopers doen altijd zuinig en

'Franse wijnen moet je vermijden in de supermarkt'

"die Nederlanders proeven het verschil toch niet", is de opvatting in de wijnindustrie.'

Biologisch

Zoals steeds meer wijnboeren produceert wijngaard Dassemus zijn wijnen op biologische wijze. Biologische wijnboeren gebruiken geen kunstmest of bestrijdingsmiddelen tegen onkruid of insecten. 'Wij schoffelen voortdurend tegen onkruid', vertelt Ron. 'Blauwe netten beschermen de druiven tegen vogels en wespen.' Maar het grootste probleem in het vochtige Nederland zijn de schimmelziekten. Daarom teelt Dassemus speciaal ontwikkelde schimmelresistente druivensoorten. 'Het is veel uitproberen en zoeken wat werkt. We hebben 4 hectare land en als alle druivenplanten optimaal wijn zouden leveren, heb je 20.000 flessen per jaar. Wij maken de helft.' Biologische wijnen zijn dus meer 'puur na-

tuur' dan niet-biologische wijnen. Doordat er geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt en zonder kunstmatige toevoegingen zoals sulfiet, smaakt de wijn vaak beter. Het geeft bovendien de volgende dag minder hoofdpijn. Nadeel is wel dat juist biologische wijnen duur zijn.

Wijnboer Ron is wat dat betreft blij met de huidige trend dat consumenten bewuster kijken naar eten en drinken. 'Mensen willen graag weten waar hun eten vandaan komt. Ze willen eerlijke, duurzame en lokale producten, zeker na alle voedselschandalen. Onze rondleidingen op de wijngaard zijn dan ook populair en de druiven worden geplukt door vrijwilligers die daar de "romantiek" van zien. Ik denk echt dat dat bewustzijn geen hype is, maar iets blijvends. Daar ben ik als lokale biologische wijnboer natuurlijk heel blij mee.' ●

Praktische tips

- **WAAROM ZELF HET WIEL UITVINDEN? LUISTER NAAR DE KENNERS, ZOALS DE NEDERLANDSE WIJNEXPERTS ILJA GORT, HAROLD HAMERSMA EN NICOLAAS KLEI. DIE LAATSTE TWEE BRENGEN BEIDE ELK NAJAAR EEN GIDSJE UIT MET DE BESTE WIJNEN VAN SUPERMARKTEN EN WIJN-WINKELS, MET OOK VEEL WIJNEN ONDER DE 5 EURO. DE OMFIETSWIJNGIDS VAN NICOLAAS KLEI KOST 15 EURO, DE GROTE HAMERSMA VAN HAROLD HAMERSMA IS 19,95 EURO.**
- **MAAR JE HOEFT NIET PER SE DE DEUR UIT VOOR GOEDE WIJN. GA EENS NAAR WEBSITES ALS WIJNVOORDEEL.NL, GRAPY.NL OF WIJNOUTLET.NL. DAAR KUN JE HEEL BETAALBAAR GOEDE WIJNEN BESTELLEN.**
- **LET OP DE AANBIEDINGEN IN SUPERMARKTEN. SLA GROOT IN ALS DIE ENE GOEDE WIJN DIE NORMAAL 8 EURO IS, OPEENS 5 EURO IS IN DE BONUS BI ALBERT HEIJN.**

S

Student in Cambridge

'HET IS EEN GROOT DORP'

Laura Voet (rechts op de foto) en Rianne van Male studeren Grafisch Ontwerp in Den Bosch. Tot half januari zitten zij in Cambridge voor hun minors.

Wat doen jullie daar?

Laura: 'We zitten op de School of Art van de Anglia Ruskin University.

Ik volg vakken in fotografie en typografie.'

Rianne: 'Ik volg vakken in interieurdesign.'

Waarom een minor in het buitenland?

Rianne: 'We wilden graag naar een Engelstalig land. Ik hou erg van reizen en om dit te combineren met mijn studie was een droom.'

Laura: 'Vorig jaar was ik in Maleisië en Indonesië en die reis maakte iets in me los. Toen dacht ik: als ik langere tijd naar het buitenland wil, moet ik het nú doen. Na je studie doe je dat niet meer.'

Waarom Cambridge?

Laura: 'Het is een ontzettende leuke stad, met veel mooie historische gebouwen. En alles is gericht op studenten.'

Rianne: 'Het is eigenlijk een groot dorp, we hebben alles op loopafstand. Eén minpunt: het leven is heel duur hier. Mijn hard verdiende geld vliegt er doorheen.'

Waar wonen jullie?

Rianne: 'We wonen op een campus aan een groot park. Op onze verdieping wonen nog twintig studenten van onze universiteit. We delen de douche, wc en keuken.'

Hebben jullie al vrienden gemaakt?

Rianne: 'De eerste weken waren we vooral met z'n tweeën, omdat veel studenten later arriveerden. We hebben flink de stad verkend en zijn een dagje naar Londen geweest. Met onze huisgenoten gaan we nu regelmatig wat drinken.'

Laura: 'In september hadden we Freshers Week. Dan leer je snel de stad en nieuwe studenten kennen. We kennen nu mensen van over de hele wereld, superleuk!'

CERTIFICATEN

'Dat zijn onze ledencertificaten van studentenvereniging Virgo. Ik ben al sinds het eerste studiejaar lid, Priscilla sinds haar tweede studiejaar. We zijn beiden erg actief binnen Virgo. De vereniging betekent een hoop voor ons.'

STUDENTENKAMER

NICK VAN EEKELN, vierdejaars Mechatronica, en zijn vriendin PRISCILLA KUIJT, vierdejaars FLO in Breda betalen 800 euro inclusief voor 75 m².

GITAREN

'Gitaren zijn een liefhebberij van me. Ik speel niet heel veel gitaar maar vind het wel leuk om ze te verzamelen. Mijn favoriet is mijn nieuwste gitaar, die heb ik vast. Ik speel voornamelijk blues- en rocknummers.'

LICHTBAK

'Mijn vriendin zag een keer een lichtbak van een merk apfelkorn en zei dat ze er ook zo een wilde. Ik ben gaan zoeken op internet, maar kon die niet vinden. Op Marktplaats stond wel deze van Stella Artois. Daar houden we beiden van dus heb ik die gekocht.'

Als je na je afstuderen nog moet beginnen met bouwen aan een online cv op LinkedIn, dan ben je te laat. Doe het vandaag nog!

LINKEDIN IS OOK VOOR STUDENTEN

TEKST SUZANNE WOLTERS ILLUSTRATIE KIM BELL

Het lijkt nog zo ver weg: dat diploma en het moment dat je op zoek moet naar een baan. Waarom zou je dan nu al een LinkedIn-account aanmaken? Toch kun je maar beter zorgen dat je voorbereid bent. Nu heb je tijd om je profiel op de juiste manier in te vullen en je netwerk op te bouwen. Waar moet je op letten?

Checklist

Vier miljoen Nederlanders zitten op LinkedIn. Daar zitten vast bekenden tussen. Sinds vorig jaar mag je al een account aanmaken als je zestien bent, dus je kunt meteen aan de slag. De LinkedIn Profile Checklist voor studenten (even googelen) legt je in twaalf stappen uit hoe je dat doet. Begin met het kiezen van een representatieve foto. Die moet duidelijk zijn, je moet er netjes op staan en in de camera kijken. Geen vakantiefoto in bikini of met zonnebril!

Schrijf als 'Headline' niet alleen op waar je je mee bezig houdt, maar ook wat je nog wil bereiken. De samenvatting is bedoeld om te beschrijven wat je studeert, wat jou motiveert en wat je ambities zijn. Hou het vooral kort.

Zet je werkervaring er zeker bij. Ook al zijn het 'maar' bijbaantjes en stages. Andere taken die je hebt vervuld, bij een sportclub, schoolkrant, studentenraad of -vereniging, zijn ook de moeite waard om te vermelden. Is een werkgever of opdrachtgever tevreden over je? Vraag dan om een aanbeveling op LinkedIn.

Master

Een van de Avansstudenten die al voor zijn afstuderen een account heeft aangemaakt is Teun van der Leeuw, vierdejaarsstudent Bedrijfskunde MER in Breda. Hij zit al een aantal jaar op LinkedIn. 'Op advies van mijn oude werkgever KPN ben ik ermee begonnen, maar sinds mijn stage in Nieuw-Zeeland vorig jaar maak ik er meer gebruik van.' Dat is vooral met het oog op de toekomst. Teun hoopt volgend jaar februari afgestudeerd te zijn. 'Ik heb via LinkedIn al verschillende mensen gesproken over de master bestuurskunde die ik wil gaan doen na mijn huidige studie.' Ondertussen hoopt hij zijn netwerk verder uit te breiden. 'Het liefst met mensen die een groot

netwerk hebben in het bedrijfsleven.'

Afstudeeropdracht

Ook Steven Thuis, vierdejaarsstudent Bouwkunde in Den Bosch, is actief op LinkedIn. 'Ik heb sinds kort een LinkedIn-account. Dat gebruik ik vooral om mijn afstudeerbedrijf CyBe, een eenmansbedrijf, in de publiciteit te krijgen. Mijn afstudeeropdracht heeft te maken met het 3D printen van betonwanden en mijn begeleider gaf aan dat er via social media van alles te vinden is over mijn afstudeeropdracht. Mede door mijn LinkedIn-account ben ik goed op de hoogte van wat er speelt in die wereld. Ook ben ik in contact gekomen met personen die mij wellicht kunnen helpen met mijn afstudeeropdracht.'

Ook Steven denkt al aan de tijd na zijn afstuderen. 'Mijn profiel is natuurlijk ook een digitaal cv waarmee ik mijn kansen op de arbeidsmarkt denk te kunnen vergroten. Na mijn afstuderen wil ik verdergaan in deze branche; LinkedIn zou mij een baan kunnen opleveren.'

NET AFGESTUDEERD

JOHNNY PEETERS

LEEFTIJD: 22 jaar

AFGESTUDEERD: juli 2013

OPLEIDING: Werktuigbouwkunde in Breda

WERKT BIJ: Additive Industries

FUNCTIE: Junior Research & Development Engineer

VERDIENT: 2000-2500 euro (bruto op basis van een fulltime week)

Je werkt parttime bij Additive Industries, wat doe je daar?

'Additive Industries is een bedrijf dat zich bezighoudt met de ontwikkeling van de volgende generatie industriële 3D-metaalprint machines. Het is een snel groeiend bedrijf met grote ambities. Ik ben onderdeel van een team dat werkt aan de realisatie van een industriële 3D-metaalprinter. Ik houd me voornamelijk bezig met het testen van deeloplossingen van de machine maar ook met inkoop- en supplymanagement voor de hele machine.'

Na je afstuderen ben je bij ASML gaan werken en daarna naar de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e) gegaan. Waarom heb je er niet voor gekozen bij ASML te blijven?

'Mijn afstudeerproject heb ik bij ASML gedaan. Daar heb ik een mechanische service tool ontwikkeld en getest. Na afronding van dat project werd mij een baan aangeboden als tekenaar/constructeur. Tijdens mijn afstuderen had ik echter al het idee om een vervolgstudie te gaan doen. Dus besloot ik om tot het nieuwe collegejaar bij ASML te blijven.'

Is werken te combineren met je studie aan de TU/e?

'Mijn functie is prima te combineren met mijn studie. Wel moet ik goed plannen wat ik wanneer doe. De combinatie van veel diepgang in mijn studie en de praktische toepassing van die kennis werkt motiverend voor mij. Daarnaast is het natuurlijk fascinerend om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van een hightech start-up als Additive Industries.'

Wat is het grootste verschil tussen het studentenleven dat je nu leidt en dat bij Avans?

'Tijdens mijn studie bij Avans woonde ik nog bij mijn ouders, nu heb ik een studentenkamer in Eindhoven. Daardoor maak ik veel meer mee van het studentenleven.'

In wat voor functie hoop je over tien jaar te werken?

'Een functie waarbij ik techniek kan combineren met technische bedrijfskunde. Bij voorkeur bij een (hightech) machineontwikkelaar.'

COLUMNMICHAEL

Les 2.469 bèta

'Als jullie allemaal inchecken op

Foursquare, kan ik de aanwezigheid straks controleren. Wil je in de tussentijd op je e-reader naar pagina 82 swipen, dan zal ik op #michaelstof zoeken om te zien of jullie nog vragen hebben. Hebben jullie overigens allemaal mijn vriendschapsverzoek op Facebook geaccepteerd?' 4 miljoen pixels later: 'Brenda, wil jij die iets te vlezige zaterdagavondselfies volgende keer niet in onze WhatsApp-groep delen. Ik heb als ik in de kroeg heel docenterig aan mijn biologische cherrytomaten met klimaatneutraal water zit weinig behoefte aan jouw met alcohol door-drenkte Tinderhoofd.'

'Goed, jullie hebben hard ge-appt, geliked en getwitterd de afgelopen tien minuten, dus wat mij betreft mogen jullie even gaan Spotify'en, Snapchatten en Netflixen. Als de nepenergie-drinkjes van 29 cent weer leeg zijn, gaan we... Flickr! op Tim, foto's van de slides maken is prima, maar mijn hoofd hoeft er niet op.' 38 tweets over mijn kledingwansmaak verder: 'Voor volgende keer wil ik dat jullie in Google Docs antwoord geven op de vragen die ik straks zal bloggen. Mochten jullie van het weekend thuis nog vragen voor mij bedenken, dan ontvang ik die graag via Facebook of Skype. En nee, Brenda, nogmaals, het is Facebook, geen Vleesbook.' 'Ik zal mijn college straks trouwens in Uitzending Gemist zetten. Beter dan een paaldanswedstrijd, Expeditie so you wanna be the voice of X-files, Geer en Goor in Flikker Maastricht, smakeloze onthoofdingsfilmpjes of boeren die onverstaaenbaar vla eten en nog minder uit hun woorden lijken te komen als Yvon Jaspers een dozige vraag stelt.'

Ja, best leuk, die digitalisering bij Avans. Ik zou haast zeggen dat het tot meer mogelijk- dan moeilijkheden leidt. Maar hoe krijg ik in (@\$)!%#durf-tevragen-naam die Powerpoint op Blackboard, die cijfers in Osiris en dat YouTube-filmpje op het smartbord-voor-mijn-kop aan de praat? Volgens mij is mijn les 2.469 nog in de bèta-fase.

Michael Doove is docent taal en communicatie aan de Juridische Hogeschool.

STUDENTENTIJD VAN

CORRY DERKS

Lesgeven met persoonlijke aandacht

Corry Derks, docent HBO-Verpleegkunde in Den Bosch, kon tijdens haar studie persoonlijke aandacht van de docent erg waarderen. Nu past ze hetzelfde principe toe op haar studenten. Met succes, want ze werd deze zomer verkozen tot Avansdocent van het Jaar.

'In de jaren 70 en 80 studeerde ik medicijnen in Nijmegen. Het menselijk lichaam en hoe wij in elkaar zitten, daar wilde ik alles van weten. Ik was net achttien en kwam van het platteland waar maar weinig mensen gingen studeren. Ik was nog hartstikke jong en wilde de wereld ontdekken. Studeren deed ik meestal samen met een vriendin. We overhoorden elkaar en namen samen alles door. Als we klaar waren, gingen we uit. We gingen nooit naar de kroeg maar altijd naar de dancing. Ik dronk geen bier en wijn vond ik ook maar vies, toch was het altijd gezellig. De volgende dag sloeg ik het vroege college wel eens over. Met de studie had ik weinig moeite. Het was veel, maar het was goed te doen. Ik kon het altijd erg waarderen als docenten persoonlijke aandacht besteedden aan studenten en lieten zien dat ze een passie voor het vak hadden. Op die manier pikte ik veel meer op. Docenten die zichzelf zijn, zich kwetsbaar opstellen en hun vergissingen toegeven, dat waardeerde ik erg en zo probeer ik nu zelf ook les te geven. Als ik iets heb nagelaten, zet ik het meteen recht. Zo geef ik sommige studenten ook nog wat bijles. Dat hoort niet bij mijn takenpakket, maar ik doe het graag in mijn vrije tijd. Dat waarderen ze enorm. Het is mooi om te zien als het kwartje dan valt en studenten uiteindelijk iets begrijpen.'

'Toen ik hier net werkte,
heb ik me echt
helemaal ziek gegeten'

.....
BIBAN
.....

SASKIA VAN ERP IS DERDEJAARSSTUDENT HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN DEN BOSCH. NAAST HAAR DEELTIJDSTUDIE WERKT ZE VAN DINSDAG TOT EN MET ZATERDAG IN CHOCOLATERIE-PÂTISSERIE CHRISTIAN IN OSS.

'Mijn moeder en ik zijn grote chocoladefans. We kwamen vaak bij chocolaterie Christian. In 2010 zag ik een oproepje hangen dat ze nieuwe mensen zochten. Sindsdien is dat mijn bijbaan: in het begin nog maar een paar uur per week, maar tegenwoordig bijna fulltime. Ik verdien ongeveer 1.600 euro netto per maand. In december werk ik meer, dan ben ik vaak al om 4 uur 's ochtends aan het werk. Dat is wel even heftig in de winterkou - ik moet zo minuten fietsen naar mijn werk - maar alle klanten zijn tijdens de feestdagen zo vrolijk, dat het toch leuk werken is. Mijn taak is vooral verkopen, maar soms ook dingen inpakken of bepaalde producten afwerken. De banketbakkers, achter in onze bakkerij, maken echt de taarten en de bonbons, maar ik maak het dan af door ergens nog een versierseltje op te leggen. De *finishing touch*, zeg maar. Elke dag snoep ik wel iets uit de winkel. Toen ik hier net werkte, heb ik me echt helemaal ziek gegeten. Mijn baas wil graag dat zijn personeel weet hoe de producten smaken. Zo kan ik beter de klanten adviseren. Eén van onze best verkochte producten is de Osse Trotse. Die kun je nergens anders krijgen en Osse bedrijven gebruiken het vaak als relatiegeschenk. De Osse Trotse is een superdun amandelkoekje met daaroverheen hazelnootpraliné, karamel en koffieganache. Hmm!'

ANDERE TIJDEN: OORLOG

TEKST PETRA VISSERS/HOP FOTOGRAFIE FLIP FRANSEN/HOLLANDSE HOOGTE

Ooit vervloekten studenten de basisbeurs die ze nu verdedigen. Onaanvaardbaar, vonden ze die een kwart eeuw geleden, en intens onrechtvaardig. De strijd was heftig: 'We zochten heel bewust de confrontatie.'

'**D**eetman afgerost door studenten', kopt *De Telegraaf* op 10 november 1988. De minister

van Onderwijs is tijdens een demonstratie in zijn buik getrapt door een boze student, nadat hem eerder mest, aardappelen en eieren om de oren vlogen.

Minder afhankelijk

Die dag loopt het uit de hand, maar onrustig is het al jaren. In 1985 wil onderwijsminister Wim Deetman (CDA) vaart maken met de invoering van een 'basisbeurs' voor alle studenten. Tot dan toe was er voor studenten kinderbijslag, maar die werd overgemaakt naar hun ouders. Met een basisbeurs zouden alle studenten minder afhankelijk zijn van pa en ma.

Studentenbonden vinden zijn plannen 'volstrekt onaanvaardbaar'. Het nieuwe stelsel levert kinderen van rijke ouders extra geld op en ontegelt kinderen uit armere gezinnen de toegang tot het hoger onderwijs. Minder rijke studenten zouden immers moeten lenen bovenop hun basisbeurs.

Alle woede ten spijt, jaagt minister Deetman het wetsvoorstel binnen een jaar door de Kamer. Waar ambtenaren de minister voor hadden gewaarschuwd, gebeurt: de invoering loopt uit op een fiasco, alles gaat mis.

Veel studenten krijgen maanden geen geld, anderen krijgen veel te veel en moeten later grote bedragen terugbetalen. Er komen zoveel brieven binnen van studenten dat de administratie een puinhoop wordt: uiteindelijk gooit de dienst Studiefinanciering uit pure ellende alles weg en vraagt studenten om nog één keer hun bezwaar op te sturen.

Studentenleider

In 1987 wordt Maarten van Poelgeest voorzitter van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb).

Hij ontpopt zich tot onbetwist studentenleider en het gezicht van de protesten.

Met de studenten voorop wordt 1988 het jaar van steeds hardere acties tegen het onderwijsbeleid van minister Deetman. Van Poelgeest leidt die zomer de grootste studentendemonstratie ooit in Nederland: 35.000 mensen komen in actie en eisen het aftreden van de minister. 'Het is oorlog', schreeuwt Van Poelgeest op het Malieveld.

De mobiele eenheid slaat later die dag met de wapenstok in op studenten die het Binnenhof

TEGEN DE BASISBEURS

bestormen. Een paar honderd actievoerders doorbreken het cordon, waarna een aantal al snel naakt in de fontein op het Binnenhof hangt: 'uitgekleed' door minister Deetman. Er sneuvelen vijf ruiten van het Tweede Kamergebouw, acht studenten worden gearresteerd. Hun woede kwam voort uit een 'heftig gevoel dat wat er stond te gebeuren uiterst onrechtvaardig was', blikt Van Poelgeest terug in een Amsterdams café. 'Kinderen van rijke ouders gingen er meer dan honderd gulden op vooruit. Dat was niet hoe wij de welvaart wilden verde-

len.' Er was meer onvrede over het onderwijsbeleid van Deetman, maar die basisbeurs was een zichtbare maatregel waar iedereen zich iets bij kon voorstellen.

Woedende menigten

Ver voor de tijd van Facebook en Twitter moeten Van Poelgeest en zijn kompanen studenten op andere manieren bereiken. De LSVb-bestuurders gaan in studentenflats langs de deuren en in elke stad vallen bonden hoorcolleges binnen.

Acties worden strak geregisseerd. De minister kan zich op zeker moment nergens meer vertonen. Bij elke opening, toespraak of overleg wordt hij opgewacht door woedende menigten met creatieve spandoeken. Van Poelgeest: 'In die zin zochten we natuurlijk de confrontatie. Die man kon op den duur nergens meer spreken. Dat deden we bewust.'

Van Poelgeest wordt erop aangekeken dat de minister tijdens één van die confrontaties een trap in zijn buik krijgt. Nu zegt hij: 'Het liep uit de hand, we hebben ons daar onmiddellijk van gedistantieerd.'

Fantastische maatregel

Onderwijsjournalist Jos Dohmen deed verslag van enkele studentenprotesten en herinnert zich vooral de grimmige sfeer. 'Achteraf hadden studenten zich misschien wat meer koest moeten houden. Want eigenlijk was de basisbeurs natuurlijk een fantastische maatregel. Pas later is die flink uitgekleed.'

De basisbeurs vindt Van Poelgeest, de oud-studentenleider, die later carrière maakte binnen GroenLinks en wethouder werd in Amsterdam, nog steeds een slecht idee. Net als in de jaren tachtig voelt hij meer voor een 'academicibelasting': afgestudeerden zouden een percentage van hun inkomen moeten afdragen.

Het hoger onderwijs volgt hij niet meer op de voet, maar het nieuwe leenstelsel lijkt meer op de academicibelasting dan het huidige stelsel, denkt Van Poelgeest. Verbaasd: 'Is er een grote demonstratie aangekondigd? De LSVb zou deze maatregel ook kunnen omarmen, het ideaal is bijna bereikt.'

In de jaren tachtig kreeg de LSVb het telkens weer voor elkaar om flinke groepen studenten op de been te brengen. Grote protesten tegen de huidige kabinetsplannen komen ondanks gemopper van studentenorganisaties nog niet echt van de grond. Hoe dat kan? Van Poelgeest twijfelt. 'Dat was misschien de sfeer in die tijd. Je moet niet vergeten dat er in 1980 bij de kroning van koningin Beatrix nog een veldslag uitbrak in Amsterdam. We hadden toen het idee dat de maatschappij collectief faalde. Nu is falen altijd individueel. Het idee dat je zelf verantwoordelijk bent voor je eigen succes lijkt heel diep te zitten.' ●

‘Professional worden is niet mijn ambitie’

Als tennisleraar verdient Mick Devilee, derdejaars Bedrijfskunde MER in Den Bosch, een aardig zakcentje. Maar het draait vooral om het spelletje. ‘Hard trainen om van iedere bal goud te maken.’

Ruim vijftien jaar staat MER-student Mick Devilee al op het gravel. Een paar jaar geleden werd hem gevraagd of hij tennises wilde geven. ‘Sindsdien geef ik op diverse plekken les, zoals Vessem en Eindhoven. De lessen zijn voor kinderen, volwassenen en sinds kort ook voor rolstoeltennissers. Die lessen zijn niet zo intensief omdat rolstoeltennis iets minder technisch en beweeglijk is. Dat neemt niet weg dat het erg knap is als de bal over het net gaat. Het gave aan de lessen is dat je iemand van niets naar iets ziet groeien. Als mensen beter gaan spelen, geeft dat echt een kick.’

Balcontact

Tennis is voor Mick de nummer één sport. ‘Je hebt niet net als in voetbal of korfbal direct contact met de bal. Het racket zit ertussen waardoor het een hele technische sport wordt. Je kunt daarin echt je eigen speelstijl ontwikkelen. Tennis gaat altijd van dag tot dag. De ene dag is iedere bal die je slaat van goud, de andere dag sla je nog geen deuk in een pakje boter. Dat is wel de grootste opgave; hard trainen om van iedere bal goud te maken.’

Derde klasse

In het voorjaar en de zomer speelt Mick wedstrijden in teamverband in de landelijke derde klasse. ‘Er zal voor mij nooit brood op de plank komen via het tennis. Professional worden is niet mijn ambitie. Ik ben nog volop aan het studeren en van plan om iets te gaan doen wat bij mijn studie aansluit.’

Gave bijbaan

Met een salaris van 10 euro per uur, houdt de student een mooi bedrag aan de lessen over. Maar professioneel tennisleraar worden, is niets voor hem. ‘Het is een gave bijbaan en super dat je van je sport ook je werk kunt maken, maar het is toch mooier om zelf op de baan te staan. Daar heb ik nu minder tijd voor, zeker sinds ik een vriendin heb. Dat is niet erg aangezien dat ander leuk tijdverdrijf is!’

Waar was dat feestje?

WAT?

CRAZY 88 TIJDENS DE OPEN TIJD VAN VIRGO

WANNEER?

DONDERDAG 18 SEPTEMBER

WAAR?

CENTRUM VAN BREDA

FOTO: BEELDVELD/WILFRIED SCHOUDES

persoonlijk

ANOUK DONKERS

derdejaars Technische
Bedrijfskunde Tilburg

Van welke hobby snap jij helemaal niets?

'Vissen. Een beetje stilzitten aan het water. Daar kan ik geen geduld voor opbrengen.'

Wie zou jij wel eens willen interviewen?

'Het Nederlands vrouwenhockeyteam. Ik hockey zelf ook en zou ze willen vragen hoe ze met elkaar omgaan binnen het team en hoe zij de top hebben weten te bereiken.'

Met 1 miljoen euro zou ik...

'...naar het buitenland verhuizen. Ik denk naar Italië. Dat vind ik een fijner land om te wonen dan Nederland. De sfeer, het eten, het klimaat. Ik ben er al vaak op vakantie geweest.'

Wat is het duurste dat je dit jaar gekocht hebt?

'De benzine voor mijn auto. Ik woon op kamers, maar rij de meeste weekenden terug naar mijn ouders in Helmond. Daarnaast gebruik ik de auto in Tilburg ook regelmatig om naar hockeywed-

strijden te rijden of om spullen te vervoeren voor studentenvereniging Totus.'

Wat dacht je vanochtend toen je je bed uitstapte?

'Dat het veel te vroeg was. En ik dacht aan de persoon naast wie ik wakker werd.'

Mensen moeten niet zoveel zeuren over...

'...kleine onzindingen. Daar kan ik me enorm aan storen. Doe gewoon gezellig mee.'

Welk dier had je graag willen zijn?

'Een Apalca; dat is een Lama-achtig dier. Heel lelijk en ze lopen de hele dag te spugen. Dat lijkt me wel wat.'

25 OKTOBER - FESTIVAL

KINDERGARTEN

Weer even kind zijn, dat kan tijdens Kindergarten. Het is het allervetste indoor festival in Tilburg en omstreken. Gevestigde namen tekenen de line up; Nina Kraviz heeft bijvoorbeeld overal ter wereld gedraaid en Arjuna Schiks is een van de grootste techhouse-producers van Nederland. In 013 wordt het een bijzondere editie. Omdat de klok wordt verzet duurt het feestje een uurtje langer!

013 Tilburg, 22.00 uur, 25 euro.

4 NOVEMBER - CABARET

VAN JEWELSTE

Een avondje Sara Kroos staat garant voor hilarische improvisatie, een hele berg energie en mooie liedjes. In *Van Jewelste* vertelt Sara met zelfspot en een scherpe blik over onhandigheden die we allemaal kennen; in je gezin, met je ouders, in je liefdesleven. Eén ding staat vast: je kunt vermoeid van je dagelijkse besommeringen het theater in gaan bij Sara, maar je gaat er gegarandeerd met een grote glimlach en vol nieuwe energie weer uit!

Chassé Theater Breda, 20.30 uur, kaarten vanaf 13,80 euro.

30 OKTOBER T/M 2 NOVEMBER - OKTOBERFEST

Meezingen met Duitse schlagers, grote pullen bier, bratwurst en schnitzels eten aan lange tafels. Wereldwijd wordt eer betoond aan het Oktoberfest, ook in Tilburg gaat het feestje niet ongezien voorbij. Vier dagen lang is de Tilburgse Koepelhal dé plek voor een knallend feest. De donderdag staat volledig in het teken van studenten. *Ein abend* met optredens van Die Midnighladies Powerband en Thorsten von Lippe Biesterfeldt.

Koepelhal Tilburg, vanaf 17.00 uur. Zondag vanaf 12.00 uur, 10 euro per dag of 30 euro voor een passe-partout.

31 OKTOBER - FESTIVAL

DUKETOWN REBEL

In Den Bosch groeit de laatste jaren het aanbod van hardere rockbands van hoge kwaliteit. Dat vraagt om een festival; de eerste editie van Duketown Rebel Festival is geboren. Er staan niet alleen beginnende bands, maar ook gerenommeerde bands die hun sporen al hebben verdiend. Rock, punk, metal, hardcore, rock 'n' roll; dit eerste Bossche showcase festival wil laten zien wat de stad te bieden heeft.

W2 Den Bosch, 19.00 uur, 8 euro.

7 NOVEMBER - CONCERT

DE DIJK

Drie jaar na het laatste album *Scherp De Zeis* doorbreekt De Dijk de stilte met de release van het nieuwste album *Allemsplein*. Het album bevat veertien nieuwe liedjes waaronder de eerste single 'Alles Komt Goed', een duet met Thomas Acda. Na een sabbatical van een jaar waarin de De Dijk niet optrad, is het hoog tijd voor een weerzien met de band.

Theater aan de Parade Den Bosch, 20.30 uur, 26 euro.

BOEK LISA GARDNER - AANGERAAKT

Na een etentje komen Libby en haar man Justin weer thuis bij hun vijftienjarige dochter Ashlyn. Dochterlief is echter niet meer alleen; drie onbekende mannen zijn de woning binnengedrongen. Het gezin maakt geen schijn van kans, met een stroomstootwapen worden ze uitgeschakeld. Als het drietal

weer wakker wordt, zijn ze niet meer in hun vertrouwde omgeving. Ze bevinden zich in een verlaten, zwaarbeveiligde gevangenis, die notabene gebouwd is door Justins bedrijf Denbe Constructions.

In de spannende thriller *Aangeraakt* van Lisa Gardner ontdek je stukje bij beetje de ware toedracht achter de ontvoering. De verschillende hoofdpersonen leer je in afzonderlijke hoofdstukken goed kennen. Daardoor is het af en toe lastig te volgen, maar je krijgt wel een compleet beeld van het verhaal. Reserveer je vrije zondag maar als je begint aan dit boek. Eenmaal begonnen, lees je 'm in één keer uit. [Sydney Douwes]

MUZIEK HOZIER - HOZIER

Hozier had geen beter moment kunnen uitkiezen om zijn gelijknamige debuutalbum uit te brengen. Nu de herfst is aangebroken en de dagen langzaam donkerder en kouder worden zijn er geen geschiktere deuntjes dan die van de Ierse singer-songwriter. Hij studeerde muziek aan het prestigieuze Trinity College in Dublin, maar maakte zijn opleiding nooit af omdat hij te druk was met het opnemen van demo's.

Afgelopen zomer brak Andrew Hozier-Byrne door met de wereldwijde hit 'Take me to Church'. Het debuutalbum maakt de hoge verwachtingen na die eerste single meer dan waar. De lekkere diepe stem van Hozier begeleidt je door diverse stijlen en stemmingen; van blues tot soul en van gospel tot folk. Van het ene nummer, 'Someone New' bijvoorbeeld, word je ontzettend vrolijk, daarna droom je rustig weg met 'Like Real People Do'. Trek de gordijnen dicht, slinger de open haard -of bij gebrek daaraan de verwarming- aan, schenk een glaasje in en ga zitten voor het verbluffende debuut van Hozier. [Sjuul Nelissen]

TV GOTHAM

Zowel in de bioscoop als op televisie blijven superhelden het goed doen. Christopher Nolans trilogie rondom Batman heeft een belangrijke rol gespeeld bij het populair maken van dat genre. Laat Batman nu de grote afwezige zijn in deze nieuwe serie. *Gotham* draait namelijk om de nog jonge detective Gordon die de moord op Thomas en Martha Wayne moet onderzoeken. De ouders van Bruce Wayne, ofwel Batman. Gordon is een idealist die koste wat kost 'zijn' stad wil verlossen van criminaliteit. Hij moet het echter wel opnemen tegen beginnende criminelen zoals Oswald -The Penguin- Cobblepot en Selina -Catwoman- Kyle. Dat is wat *Gotham* anders maakt dan andere stripverfilmingen; de serie gaat over de periode vóór de grote held op het toneel verschijnt. Hoe zijn Batmans vijanden geworden zoals we ze allemaal kennen? Met een goede cast en prachtige sfeer is *Gotham* een traktatie om te kijken. [Arold Roestenburg]

FILM INFILTRANT

Infiltrant is een soort Nederlandse *Donnie Brasco*, de film uit 1997 met Johnny Depp als politie-infiltrant en Al Pacino als maffioso die zich over hem ontfermt. Gouden Kalf-winnaar

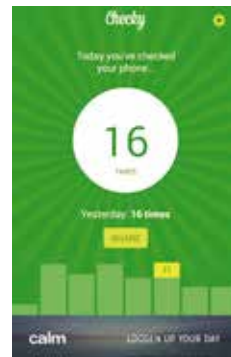

Foto: Victor Arnolds

Nasriddin Dchar speelt in *Infiltrant* politieagent Samir, die undercover gaat in een criminele Marokkaanse familie. Hij krijgt een nieuwe identiteit, maar hij worstelt al snel met de loyaliteit tegenover zijn nieuwe, warme 'familie'. Hij vervreemdt van zijn oude leven door de slechte band met zijn moeder en zijn kille politiechef.

De bijna-afwezigheid van een soundtrack ondersteunt mooi de eenzaamheid van de hoofdpersoon, maar het maakt de film ook heel kaal en kil. Dchar draagt de film helemaal in zijn eentje, en hoe goed hij dat ook doet, het is niet genoeg. De film blijft oppervlakkig. Wat meer uitwerking van het verhaal, de personages en hun onderlinge relaties was niet verkeerd geweest. Vanaf 23 oktober in de bioscoop. [Laura Janssen]

APP CHECKY

De app Checky (voor iPhone en Android) heeft geen enkel ander doel dan je confronteren met het aantal keren dat je per dag je telefoon checkt. En dat kan soms best even schrikken zijn. Waar je tegenwoordig ook gaat of staat, de kans is groot dat de meeste mensen om je heen hun blik op het beeldscherm van hun smartphone gericht hebben.

En dus niet meer zien wat er om hen heen gebeurt of wie er naast hen staat. Je weet vast wel of jij er ook zo eentje bent, maar hoe erg het precies is, dat kan Checky je vertellen. Even kijken hoe laat het is en of er nieuwe meldingen zijn telt overigens niet mee.

Mijn hoogste score in de week dat ik Checky op mijn telefoon had geïnstalleerd was 31. Een gemiddelde dag duurt zo'n zestien uur, dus dat is minder dan twee keer per uur. Hoe lang je op je telefoon kijkt, houdt de app niet bij, dat zou een leuke toevoeging zijn. [Suzanne Wolters]

puntavans

